

Domowina – domizna Serbow

Slepjanske džěcatko je po puću.

Foto: André Kurtas

W léće 2012 woswjeći Domowina – Zwjazk Łužiskich Serbow z. t. – 100. róčnicu swojeho založenja. Prěnje aktiwity za dostojne woswjećenje tu toho wulkeho swjatka su hižo zaběželi. Budže 100-lětno wobstaće scyła přičina wulkeho swjedženjowanja? Je Domowina, kaž to z mjena wuchadźa, woprawdźita domizna Serbow? Hdyž je přeco hišće prezentna we wjeskach wot Budyšina hač do Choćebuza, hdyž ma

přeco hišće wjace hač 7000 člonow, potom njemóže jeje džěławosć jako zastupjerka Serbow tak wopačna być. Jeje politiska waha a akceptanca stej wotwisnej wot solidarneho zhromadneho džěta jeje člonow. Trjebamy tutu zhromadnosć wšěch, tež w naležnosćach, kiž njejsu přenjoťny zaměr člonskeho towarstwa. Mam začišć, zo je za někotrych přislušnosć k Domowinje jenož hišće for-

malna wěc. Džěłowe směrnicy hłowneje zhromadźizny su za nich po wšěm zdaću pódlanska naležnosć. Domowina smě a chce po swojich wustawkach być zastupnica zajimow Serbow. Jeli zo potom někotři w mjenje swojeho towarstwa jednaja z knježerstwami wo zajimach Serbow, a to bjez wohtosowanja w serbskich strukturach, potom zhubi so móć zhromadnosće. Dyrbju zwěsćić, zo so zastupjerjo tutych towarstwow w zwjazkowym předsydstwje lědma hišće na posedženjach gremija wobdžěleja abo zo so scyła sobudžěta wzdadźa. Wězo njebudže Domowina na tajkich partikularnych zjawach zahynić. Trjebamy pak kóždneho, hdyž dže wo skowanje jednotneho wustupowanja a rěčenje z jednym ertom. Tute prócowanje wo jednotnosć njech naše džěto w léće 2008 přewodźuje. Džakuju so wšitkim, kotřiž su w léće 2007 w našich župach a towarstwach aktiwne sobu džěłali a so na serbskich zarjadowanjach wobdžěllili. Njepopušćmy w našich prócowanjach.

Čísło 2 - 2007

Z wobsaha

strona/Seite 2:

- Z wuznamjenjenskeho zarjadowanja Domowiny

strony/Seiten 3 - 6:

- Serbja a brunica

strona/Seite 7:

- Z hłowneje zhromadźizny župy Běla Woda/Niska
- 100 lět SPL

strona/Seite 8:

- FUEN-konferenca w Flensburgu
- Na wopyće w Burgenlandže

Přeju wšitkim čitarjam rjane hodowne swjate dny a w nowym léće wosobinsce wšitko najlěpše. Domowinje pak – nam wšěm – přeju wuspěch w politiskich rozestajenjach a měř w swojich rjadach.

Jan Nuk, předsyda

Zwjazkowe předsydstwo přećiwo skrótšenjam

Dnja 24. nowembra schadźowaše so w Mitorazu, wjesnym džělu Trjebina, Zwjazkowe předsydstwo Domowiny, zo by so na městnje wo situaciji informowało a na tute wašnje swoju zwjazanosć z wobydlerjemi zwurazniło, kotřiž su wot wobagrowanja wohroženi. Na dnjowym porjedže stejachu mj. dr. tež prašenja financow a přihoty 100. róčnicy Domowiny.

Wobzamknjenje Zwjazkowego předsydstwa Domowiny z dnja 24.11.2007

Zwjazkowe předsydstwo protestuje raznje přećiwo wobzamknjenju hospodarskeho wu-

běrka Němskeho zwjazkowneho sejma, spěchowanje Załožby za serbski lud de facto na 5 milionow € znižić. Pod tajkimi wuměnjenjemi njemóže załožba wjace swoje nadawki spjelnić. Z tym wopokaza so kritika Zwjazkowneho zličbowanskeho zarjada, zo njespjelni załožba swoje nadawki, jako kritika na pjenjezodawarjach. Domowina a załožbowy zarjad stej přizjewiło jasnu a dokładnu finansielnu potrebu we wysokosći 8,2 milionow € jako podžěl zwjazka na cyłkownym etaće załožby. W předpolu su so kanclerka a kabinetaj Sakskeje a Braniborskeje za financowanje w tutej wysokosći wuprajili. Wočakujemy hnydomne

zrjadowanje kompetencow mjez zwjazkom a krajomaj a zaručenje trěbnych srědkow we wysokosći 16,4 milionow €.

Beschluss des Bundesvorstandes der Domowina vom 24.11.2007

Der Bundesvorstand der Domowina protestiert aufs Schärfste gegen den Beschluss des Haushaltsausschusses des Deutschen Bundestages, die Förderung der Stiftung für das sorbische Volk de facto auf 5 Millionen € zu senken. Unter solchen Bedingungen kann die Stiftung ihre Aufgaben nicht mehr erfüllen. Damit erweist sich die

Kritik des Bundesrechnungshofes, dass die Stiftung ihre Aufgaben nicht erfüllt, als Kritik an den Geldgebern.

Die Domowina und die Stiftungsverwaltung haben klar und genau den finanziellen Bedarf der Stiftung in Höhe von 8,2 Millionen € als Anteil des Bundes am Gesamtetat der Stiftung angemeldet. Im Vorfeld haben sich die Bundeskanzlerin und die Regierungen von Sachsen und Brandenburg für eine Finanzierung in dieser Höhe ausgesprochen. Wir erwarten, dass Bund und Länder ihre diesbezüglichen Kompetenzen sofort regeln und die erforderlichen finanziellen Mittel in Höhe von insgesamt 16,4 Millionen € zur Verfügung stellen.

Z wuznamjenjenskeho zarjadowanja Domowiny

Nošerjo lětušeho Myta Domowiny Měrćin Krawc z Budyšina, Alfons Kuring z Pančic-Kukowa, Waltraud Štołtowa z Choćebuza, dr. Rafał Leszczyński z Warszawy, Inga Nowakowa z Wochoz a Jurij Domanja z Kulowca (wotlěwa).

Čestne znamješko Domowiny dóstachu z rukow předsydy Domowiny Jana Nuka (6. wotlěwa) Hannelora Krawcowa z Noweho Města, Fred Kaiser z Dešnja, Bärbel Apeltowa z Hochoz, Jurij Pěčka z Bošec, Elka Gertowa z Malešec, Pětr Neter z Worklec, Volkmar Šołta z Hórkow, Gabriela Linakowa z Ćiska a Britta Šoćina z Hórkow (wotlěwa). Z nim wuznamjeni so tohorunja Kata Tilichowa z Pančic-Kukowa.

Z džaknych słowow Alfonsa Kuringa

Z lubosću a wutrajnosću kłasc rěčne zakłady

Runje smy ... slyšeli, na kak wšelakore wašnje wukonja so dobre džěto wosebje w župach, Domowinskih skupinach a towarstwach w Hornjej a Delnjej Łužicy ...

Hladajo ... na našich najmłódšich wuznamjenjenych – młodych džiwadźelnikow –, kiž pěstuja z džěcatstwa sem wumětske słowo z jewišća, ... kładu so hižo zahe płodne korjenje za naš dorost. Scyła sej myslu, zo je hłowny nadawk našich staršich, pěstowarkow, wučerjow, haj nas wšitkich, z lubosću a wutrajnosću kłasc rěčne zakłady a wuwivać našu maćernu rěč za dalše traće a byće našeho serbskeho naroda. Mała kupa, kaž to w němskim morju–kraju

smy, bėdźimy so tež w demokraciji z nowymi wliwami pokročowaceje asimilacije. Jakub Bart-Ćišinski ... do swědomja rěči: „Hlej, čím mjeńša serbska zemja je, čím krućišo my džeržeć w hromadu dyrbymy a mjeze sobu so podpěrać...“.

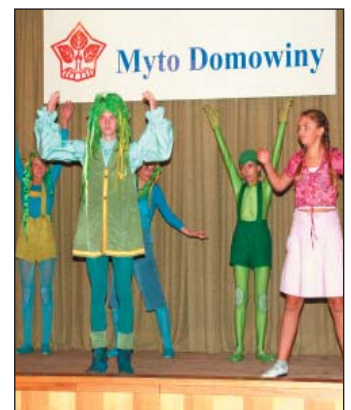
Sym nazhonił, zo mamy nowe formy a tradicije našich schadžowanjow na bazy hajić. Tak smy w našej župje „Michał Hórnik“ zwěšćili, zo na přikład zhromadne spěwanje, literarne wječorki a tež nabožno-cyrkwinske žiwjenje k lepšej zhromadnosći wjedu. Wobkedźbuj, zo čuja so młodžina, srjedźna a starša generacija jako cyłk a zo nastawa wědomje, zo tu hišće smy

jako wulka „serbska swójba“. Hdyž so wokomiknje ze stawiznami našeje župy, kotraž bu w lěće 1921 založena, zaběram a w nich slědžu, zwěšćam, zo bě a je narodne wědomje zakład wšeho skutkowanja a nic prašenje financow. Wězo tworitej narodnosć a nabožnosć dwaj wažnej stołpaj našeje župy.

... Tón, kiž stawizny swjeho luda znaje, jón bóle lubuje, ma jasniji wid a dowěru do přichoda. Džensa dyrbitej być rěč a kultura baza serbskeho luda, a Domowinske skupiny, towarstwa kaž tež naše serbske institucije maja tworice kruty wobstatk wšeho skutkowanja. Přez mjezsobne počahi přećelneho, ale tež kritiskeho

serbskich wjeskow wotpokazy, zo pak dyrbi Domowina z Vattenfallom jednac wo tym, kak maja so škody, kotraž Serbam wotbagrowanja dla na polu rěče a kultury nastanu, w trěbnej měrje narunać. Naš program Domowiny njejsmy změnili. Wotbagrowanje serbskich wjeskow wčera kaž džensa wotpokazujemy“, praji Jan Nuk. Nic naposledk pokaza Nuk tež na nadawk Domowiny za přichod. „Jednotnosć Domowiny tworici a zastupowac, to, lube sotry a lubi bratřa, wostanje nam namrěwstwo a nadawk do přichoda. Jenoz w tutej zhromadnosći budže so nam poradzić, tajke naročne zaměry kaž wukubłanje serbskich šulerjow, dalše spěchowanje zjawneho žiwjenja a džerženje serbskich institucijow trajnje docpěć.“

Swjatočne zarjadowanje w Radworju wobrubitej z małym kulturnym přinoškom chór „Meja“ pod nawodom dirigentki Judithy Kubicec a Serbske džěćace džiwadło při Němsko-Serbskim ludowym džiwadle Budyšin pod nawodom Petry Wenzeloweje-Bulankec. Džěćacemu džiwadlu bě so na tutym zarjadowanju lětuše Myto Domowiny za dorost spožćito. Na kóncu zaspěwachu wšitcy trójnu slawu. **Judith Wjenkec**

Serbskemu džěćacemu džiwadlu při Němsko-Serbskim ludowym džiwadle Budyšin spožći so lětuše Myto Domowiny za dorost. Fota: Jurij Helgest

razu, kiž pak dyrbjeli stajnje k wujednanju wjesć, so tworja zakłady, zo by naša „Lipa Serbska“ – naša Domowina – so jako kruty zdónk sylniła.

Předsyda Domowiny Jan Nuk a dr. Hartmuth Zeiß, předsyda hórništroweho předsydstwa Vattenfall Europe Mining & Generation (2. a 3. wotlěwa) na nowinarskej konferency w Čornej Pumpje.

Foto: André Kurtas

Zhromadne wozjewjenje - Ze zamołwitosće za serbsku ludnosć w hórništrowych kónčinach Łužicy z dnja 26. julija 2007

Preambla

Hižo mnohe lětdžesatki wudobywa so we Łužicy, w starodawnym serbskim sydlenkim rumje, brunica. To je w zańdženosci hłuboke změny sydlenkeje struktury a krajiny wuskutkowało.

Zaručenje hospodarskeje mocy a zastaranja z energiju w regionje bazuje předewšěm na domjacej surowiznje brunicy. Tež w přichodze zwostanje wudobywanje brunicy tuž wažny hospodarski faktor we Łužicy. Wudobywanje wuhla w brunicowych jamach wuskutkuje chcyjo nochcyjo změnu žiwjenskich poměrow ludźi, kotřiž su w regionje žiwi.

Po 1990 wěnowaše so socialnej znjesliwosci wšitkich naprawow w zwisku z dobywanjom surowiznow, kotrež žiwjenske poměry ludźi nastupachu, wosebita kedźbnosć. Zamołwitým Vattenfall Europe Mining AG běše a bywa wosebje wažne, zo so při tym na naležnosće serbskeje ludnosće džiwa. Na zachowanju serbskeje řeče, nałožkow a tradicijow ma hórništrowe předewzaće wurazny zajim.

Je njewobeńdzomne, zo dochadza při rozdžělnych zajimach tajkeho hórništroweho předewzaća a regionalneje ludnosće k situacijam, w kotrychž dyrbitej wobě stronje konstruktivne rozrisanja namakać.

Potrjecheni wobydlerjo a wobydlerki, komuny kaž tež za-

stupjerjo serbskeje ludnosće maja so aktiwnje do pytanja rozrisanjow zapřijeć.

Tohodla přeje sej Vattenfall Europe Mining AG konstruktivne zhromadne džěto z Domowinu a chce nětčišu bazu dowěry a wzajomnosće dale wutwaric.

Přichodne wužadanja budu so na fundamenće wzajomneho zrozumjenja, respekta před poziciju tamneje strony a zwólniwosće, druhemu so přibližeć, radzić.

Statne zarjadnišća Swobodneho stata Sakska budu tež w přichodze kedźbliwi přewodzerjo wuwicoweho procesa we Łužicy, zo bychy so dokładnje a wobhladniwe hospodarske zajimy zastararjow z energiju wjazali z narokom, žiwjenski rum a tradicije zachować. Zaměry a džětowe čěžišća kooperacije - hłowny zaměr stej podpěra serbskeje ludnosće při wuwianju a zachowanju jeje socialneje a etniskeje identity kaž tež pomoc při wurunanju scěhow hórništwa w jeje starodawnym sydlenkim rumje

2. Serbska řeč

Hajenje serbskeje řečneje kultury je njeparujomne za skrućenje a zaručenje serbskeho žiwjenja a serbskeje kultury.

Podpěrować maja so projekty, kotrež stuža rewitalizaciji serbsčiny, kaž projekt WITAJ

w pěstowarnjach abo koncept 2plus na zakładnych a srjedźnych šulach kaž tež gymnazialne koncepty.

Tež přidatne poskićowanje wučenskich, wučbnych a wukubłanskich materialijow w serbsčinje za šule a towarstwa je spěchujomne.

Dale měli so kulturne projekty spěchować, kotrychž zaměr je hajenje serbskeje řeče.

2. Spěchowanje hospodarsstwa a turizma

Trajna žiwjenska perspektiwa za serbsku ludnosć w hórništrowym regionje zwisuje z hospodarskeje mocy a poskitkom džětowych městnow. Projekty, wobsahowace hospodarske aktiwity abo služace wutwarjenju turizma w serbskim sydlenkim rumje, měli so spěchować.

Při tym ma so prioritna projektam dać, kotrež nawjazuja na serbske tradicije a kiž wotpowěduja ekologiskemu a dołhodobnje skutkowemu wobhospodarjenju přirodnych resursov w serbskim sydlenkim rumje.

Při zapodaću próstwy ma so zdobom dopokazać, na kotre wašnje so z projektom serbska řeč spěchuje.

3. Medije w serbsčinje

Medije w serbsčinje přinošuja do rozsudneje měry posylnjenu žiwjenskeje mocy serbskeje řeče a kultury. Medije, kotrež spjelneja narok na potrebu za serbskorěčneje wěcnej informaciju, sposrědkowanje řeče, rozprawnistwo wo serbskim žiwjenju a wo serbskeje kultury, su spěchujomne. K tomu slušeja printmedije kaž tež projekty w rozhlосу a telewiziji, kotrež zachowanju identity a šěrjenju kultury Serbow stuža.

4. Žiwe hajenje kultury a tradicijow

Centralny nadawk zachowanja a wuwianja serbskeje kultury je spěchowanje kultury na bazy, kotrež so hustohdy serbske kulturne towarstwa wěnuja abo kotraž je bjezposrědnje w ludnosći žiwa. Mnohotnosć hajanja serbskich nałožkow měła so podpěrować a w zaměrných projektach spěchować.

Serbski kulturnym centrum ma tule wosebity wuznam a mět so nastupajo swoju podpěru, kotruž towarstwam a skupinam skića, aktiwnje spěchować.

Dale wěnuje so projektam młodžinskeho džěta a sporta specielnje we wólnočasnym wobłuku wosebita kedźbnosć.

Wosebje spěchujomne su projekty, při kotrychž móže so nastupajo rewitalizaciju serbsčiny z najwjetšim wuskutkom ličić.

5. Profesionalne wuměłstwo

Nimo hajanja nałožkow a aktiwitow wuměłcow-lajkow přinošuje profesionalne wuměłstwo do wosebiteje měry šěrjenju serbskich idejow a myslenja. W zhromadnym džěle z Němsko-Serbskim ludowym džiwadłom a Serbskim ludowym ansambлом hodža so projekty spěchować, kotrež docpěwaja wulku zjawnu kedźbnosć. Při tym ma so wosebje na spěchowanje lajkow a dorosta džiwać.

Dalše projekty kulturneje a wuměłskeje tworiwosće měli so w kooperaciji z druhimi spěchowanskimi institucijami zaměrnje rozwiwać.

6. Dokumentacija

Wobrazowy a zwukowy material, spředmjetnjene dopomnjenki a dalše móža w archiwach, bibliotekach, muzejach a domizniskich stwach zachowanju a wuwianju etniskeje identity Serbow přinošować.

Tuž měli so kwalifikowane wuwianje, zběračelstwo, wobstaranje, restawrowanje a zachowanje elementow serbskeje kultury, literatury a serbskeho žiwjenja podpěrować.

Tež zachowanje twarskich pomnikow we wobłuku pomnikoskita a hładanja pomnikow móža w fokusu kedźbnosće při spěchowanjach zachowanja hódnych serbskich kubłow być. Wosebita kedźbnosć měła so kóžde lěto pomjatnemu dnjej za serbske wsy wěnować, kotrež buchu hórništwa dla wotbagrowane. Koncentrowanje na dołhodobnje skutkowne, integrowace projekty z wulkim wuprudženjom do zjawnosće móže zawěšćic, zo so serbske naležnosće w regionje zaměrnje zaruča.

Foto: Borbora Felberowa

Dzeń wotbagrowanych serbskich wjeskow w lěće 2005 za Šiboj

Konstruktivnje za pućemi pytać

Po zhromadnym wozjewjenju Domowiny - Zwjazka Łužiskich Serbow z.t. a Vattenfall Europe mining AG dnja 26. 07. 2007 „Ze zamołwitosću za serbsku ludnosć w hórnistwowych kónčinach Łužicy“ twjerdža někotři Serbj a tež Němcy, zo je Domowina swoju poziciju nastupajo poměr brunica a Serbj a zasadnje změniła a wumjetuja zamołwitim w Domowinje, zo su ze swojim jednanjom so přešli přećiwo wobzamknjenjam Domowinskich gremijow. Hač tomu tak je, móže čitar tutoho wudaća sam zwěsćić na naslědnych stronach, hdžež je wotčišćany tekst wozjewjenja a hdžež su dokumentowane jednanja gremijow Domowiny.

Zasadna pozicija Domowiny je z přewrótowych lět njezměnjena. Tak je so Domowina hižo za čas přenjeho planowanja Wochožanskeje jamy 1993 přećiwo zapisanju teritorija wuprajija, kiž so mjenjuje džensa prioritna kónčina. Bychu-li rozsudžace gremije tež tehdomnišemu namjetej slědowali, njetrebali so džensa wo „serbsku zemju“ a wobydlerjow Rownoho, Mulkec, Miłoraza abo džěl Slepoho starosćić. Znate je, zo steji Domowina tež džensa hišće aktiwne po boku Rogowčanow, kiž su wojowali wo swoju wjes jako přistuńnicy našeho ludu. Łužiscy Serbj a jich přećeljo su składowali za skórzby přez instancy hač na europsku runinu. Z procesom běše zwjazane přepruwowanje hódnoty

wustawoweho škitu serbskeho ludu. Rezultat wojowanjow je znaty a w demokratisce skonstituowanym staće mamy jón chcyjo nochcyjo akceptować. Prawje je, zo su so wuměnjenja změnilo - jednace wosoby, potrjehene kónčiny a časowe doby. Komplexnosć temy pokazuje so mjez druhim w tym, zo so rozestajenja Serbow w zwisku tež z energijopolitiskimi diskusijami cyłeho kraja z 80 milionami wobydlerjemi pohibuja. Jako politisce njetowisny zwjazk smy přeco wustajeni spytowanju abo tež strachej, so do jednotliwych politiskich karow přahać dać. Rozmołwy mjez Domowinu a Vattenfallom su jenož jedna runina tuteje kompleksnej temy. Jako zwjazk pohibuje so Domowina mjez čopomaj. Na jednej stronje mamy wolu a předstawy potrjehenych, kiž hustodosć so stwora z bjezposrědných realnych wobstejnosćow jednotliwcow a swójbow. Na tamnej stronje zwěsćimy principieline zhladowanje w konteksće stawiznow a wuwica narodneho cyłka. Jedyn z hłownych zaměrow Domowiny je zachowanje a wuwijanje, spěchowanje a šěrjenje rěče a kultury a tradicijow serbskeho ludu, narodneho wědomja, zhromadnosće Serbow a zwjazanosće z domiznu. Hač so nam to poradži, budu hódnoćić přichodne generacije. Swěru nadawkej podpěruje zwjazk wšitke tajke naprawy, kiž tomu přinošuja. Prašenje je dowole-

ne, čehodla njeby směli so ze zhromadneho - a byrnjež nuzoweho - přesydenja wuwijać na nowym městnje w sydlišćowym rumje Serbow serbska identita, rěč a kultura? Wjednistwo Domowiny twari na wjetšinu swojeho klientela, kiž chce pytać konstruktivnje za móžnymi pućemi k wuchowanju serbskeho naroda. Spěchowanje projektow přez energijowy koncern Vattenfall pomjenuja někotři jako

kupjenje serbskich zajimow. Bjezposrědnje potrjeheni to tróšku hinak widža. Za wjetšinu z nich je tute spěchowanje (nic přeco samozrozumliwe) wurunanje za počezanja. Wěmy tež, zo móža so tute wurunanja jeniče stać na materielnej runinje. Za wurunanje na ideelnej je trjeba wola potrjehenych k pěstowanju narodneho herbstwa a solidarita a podpěra wšitkich Serbow.

Marko Kowar

Dokumentacija wo wobzamknjenjach a wjednanjach Domowiny w času wot 2002 do 2007

■ 23. 03. 2002

9. hłowna zhromadźizna

Do noweho programa Domowiny zapisa so jako nadawk: „Domowina zasadnje so za wuchowanje sydlenkeho ruma Serbow a podpěruje bój wobydlerstwa, kotraž je wot dewastowanja potrjehene.“

■ 14. 06. 2003

Zwjazkowe předsydstwo

- Prezidij Domowiny dóstanje potnómoc k jednanju z wjednistwom Vattenfall a LMBV. -Zwjazkowe předsydstwo předpožiji za diskusiju w sobustawskich župach a towarstwach tezy k prašenju „Domowina a brunica - kak dale?“:

1. Domowina zasadnje so za wuchowanje sydlenkeho ruma Serbow a podpěruje bój wobydlerstwa, kotraž je wot dewastowanja potrjehene.
2. Domowina wita saněrowanje něhdysich jamow a nastaje Łužiskeho kraja jězow a podpěruje projekty kulturneho a dožiwjenskeho turizma. Wona so za to zasadnje, zo so dwurěčnosć Łužicy při tym stajnje wobkedźbuje.
3. Domowina jedna z předewzaćom Vattenfall wo móžnych formach stajneje podpěry za projekt k spěchowanju serbskeje rěče a kultury.
4. Domowina zwurazni swoju zwólniwosć, w zwisku z Rogowom přetorhnjeny dialog z wjednistwom Vattenfall zaso dale wjesć.
5. Domowina namjetuje, tež z předewzaćom LMBV, kiž je zamołwite za saněrowanje něhdysich jamow, dialog wjesć, zo bychu so serbske zajimy lěpje wobkedźbowali.

6. Domowina podpěruje wobydlerjow Noweho Rogowa při hajanju serbskeje rěče a kultury.

■ 01. 11. 2003

Rezimej diskusije k tezam w zwjazkowym předsydstwie

Tezy so bjez wobzamknjenja na wědomje bjeru.

■ 17. 09. 2005

Zwjazkowe předsydstwo

- schwali „Stejišćo Domowiny k trěbnemu wobsahej wuwicoweho koncepta za gmejny Slep, Trjebin a Džewin pod wuměnjenjemi dołhodobneho wudobywanja brunicy“, - wobkrući poziciju Domowiny přećiwo prioritnej kónčinje wotkryteje jamy Wochozy a z tym přećiwo wotbagrowanju Mulkec, Rownoho a Miłoraza, - signalizuje zwólniwosć Domowiny k podpěrje wšitkich akcijow potrjehenych přećiwo hrožacemu wotbagrowanju, - podpěruje wotpohlad k wudžetanju wuwicoweho koncepta a namjetuje sylniše wobkedźbowanje serbskeho aspekta, - informuje wo rozmołwje z Vattenfallom z dnja 6. 6. 2005.

■ 01. 07. 2006

Zwjazkowe předsydstwo

- poda pisomnu informaciju wo rozmołwje mjez wjednistwom Domowiny a Vattenfallom z dnja 1. 6. 2006.

■ 31. 03. 2007

13. hłowna zhromadźizna

- wotpokaza předtohu, zo ma być dalewobstaće sydlišćow prioritneje kónčiny zakład za sobudžěto při zdžetanju wuwicoweho koncepta a za

wobłukowe jednanja Domowiny z Vattenfallom z pokazku na płaćiwu program Domowiny a wobzamknjenje zwjazkowneho předsydstwa z dnja 17.09.05. - W džětowych směrnicach hač do 14. hłowneje zhromadźizny w lěće 2009 zapisa so nadawk k sobudžětu na wuwicowym koncepcje za Slepjanski region

pod aspektom wudobywanja brunicy a k ramikowym jednanjam z Vattenfallom.

■ **27. 06. 2007**
Prezidij Domowiny

W prezidiju wjedže so wobšěrna diskusija k prašenju „Domowina a brunica“ a dojedna so na aktualny koncept za

jednanja z Vattenfallom a za wustupowanje w zjawnosći.

■ **26. 07. 2007**
Domowina a Vattenfall

„Zhromadne wozjewjenje - ze zamołwitosće za serbsku ludnosć w hórnistwowych kónčinach Łužicy“.

(hlej strona 3 tutoho wudaća)

■ **14. 11. 2007**
Prezidij Domowiny

Po rozmołwach mjez Vattenfallom a Domowinu na džětovej runinje doporuči prezidij Domowiny projekt w župomaj Běła Woda/Niska a Delnja Łužica k spěchowanjcu ze stron Vattenfalla.

Z wuradźowanja Zwjazkowneho předsydstwa Domowiny 24. 11. 2007 w Miłorazu

Informacije k temje:

1. Manfred Hermaš informuje wo krokach džělneho dalepisanja brunicowneho plana za wotkrytu jamu Wochozy (z lěta 1994), kiž je so z wobzamknjenjom zwjazkowneje zhromadźizny Regionalneho zwjazka planowanja Hornja Łužica-Delnja Šleska z dnja 24.10.07 zahajito.

Jedna so wo wužiwanje primarneje resp. prioritneje kónčiny (Vorranggebiet) za přichodne wudobywanje brunicy (hranicy wudobywanja, přesydlenje a wužiwanje pódy po brunicy). Zakład za brunicowy plan su energijopolitiske wuprajenja w Krajnym wuwicowym planje Sakskeje z lěta 2003.

Předwidžane su slědowace kroki:

- hač do kónca měrca 2008 zdžěłanje přednačiska brunicowneho plana,
- hač do kónca junija 2008 słyšenje k přednačiskej (stejišćo Domowiny trěbne),
- mjeztym zahaji so jako wobstatk plana strategiske wobswětowe pruwowanje,
- na zakładže wotwažowanja

wobmyslenjow so přednačisk předžěta,

- w juniju 2009 zahaji so dalše słyšenje k předžětanemu přednačiskej,

- po wotwažowanju pokiwow a wobmyslenjow schwali zwjazkowa zhromadźizna regionalneho planowanskeho zwjazka plan a zapoda jón na Sakske statne knježerstwo k přizwolenju, prawdžepodobnje w lěće 2010. Z dowolnosću liči so potom kónć lěta 2011.

W primarneje kónčinje leži 345 milionow tonow brunicy. Wot tych móža so 313 mio tonow wudobywać. Wot přesydljenja bychu byli potrjecheni:

- **w Trjebinje** 59 ležownosćow z 150 wobydlerjemi, planowane přesydlenje 2012 - 2022,
- **w Slepom** 118 ležownosćow z 316 wobydlerjemi, planowane přesydlenje 2013 - 2023,
- **w Rownom** 185 ležownosćow z 578 wobydlerjemi, planowane přesydlenje 2015 - 2025,
- **w Mulkecach** 108 ležownosćow z 263 wobydlerjemi, planowane přesydlenje 2017 - 2027 a
- **w Miłorazu** 75 ležownosćow

z 243 wobydlerjemi, planowane přesydlenje 2017-2027.

Na zakładže wosebiteje situacije a položanja Miłorazu bychu so wobydlerjo móhli tež hižo wot lěta 2013 sem přesydljeć. W přewjedženym naprašowanju ludnosće w Miłorazu so wulka wjetšina za dočasne a zhromadne přesydlenje wupraji. W Małym Trjebinku je podobne položanje a Mulkečenjo su mjenjenja, zo, je-li dyrbja so přesydljeć, potom runočasnje z tamnymi potrjechenymi. W Rownom su chětro diferencowane mjenjenja.

2. Marko Kowar informuje, zo su so na zakładže zhromadneho wozjewjenja wjedli na džětovej runinje wjacore rozmołwy. Zhromadne dojedna so na zasady:

- Na zakładže wobsahowych zaměrow a džětowych čezišćow mjenowaneho wozjewjenja namjetowane projekty maja słužić potrjechenym w regionach, to rěka, zo je za realizowanje tajkich projektow trěbny wotum župneju předsydstwow Běła Woda/Niska a Delnja Łužica.

- Projekty njeměli narunać winowatosćne nadawki zjawneje ruki resp. institucijow.

- Předwidžane je znajmjeńša lětno bilancowanje realizowaných projektow.

- Sponsorowe naležnosće (na př. ze serbskimi institucijemi) njesu předmjet tajkich projektow.

W župnym předsydstwje Běła Woda/Niska su zběrane namjety započeli w oktobrje wobjednać.

Župne předsydstwo Delnja Łužica je so kónć oktobra z namołwu na skupiny w regionje wobroćito. Dóšte namjety so tuchwilu registruja a pruwuja.

Předwidžane su hišće dalše rozmołwy do kónć lěta ze zaměrom, zarjadniske puće spřihotować, zo móža so tute projekty ze spočatkom lěta 2008 zahajić.

Čłonojo zwjazkowneho předsydstwa přihłosuja tomu, zo zhromadne wozjewjenje „Ze zamołwitosću za serbsku ludnosć w hórnistwowych kónčinach Łužicy“, wot předsydy podpisane, jako wobsahowy zakład słuži.

Tag der abgebaggerten sorbischen Dörfer 2007 - Aus der Ansprache des Vorsitzenden der Domowina

Foto: Julia Lindenberger

Die neue Erinnerungsstätte für Buchwalde am Ufer des Knappensees soll ein Ort des Verharrens, des Nach- und Gedenkens sein.

... Buchwalde ... war bis zur Entdeckung der Braunkohle ein Bauerndorf mit eindeutiger bzw. durchgehender sorbischer Prägung. Dies alles änderte sich, als sich 1911 die Kunde über die Entdeckung der Braunkohle verbreitete ... Der Heimatverlust schmerzte sehr. Awgust Lapšćich, Mitbegründer der Domowina, drückt dies so aus: „Dort, wo unlängst Buchwalder so sorgsam ihren Acker bearbeiteten und sich in ihrer wendischen Muttersprache freundlichst begrüßten, rattern und brausen jetzt Ungeheuer, deren Geräusche weit und breit zu hören sind. Die Sirenen heulen, als wenn

ein tausendjähriger Freund und Genosse, zum Tode verurteilt, hingerichtet würde.“ Der Untergang von Buchwalde wurde durch den letzten Gemeindevorsteher Ernst Müller amtlich dokumentiert, nachdem ... mit Wirkung vom 1. Januar 1931 die Gemeinde aufgelöst worden war ... Im Artikel von Lapšćich dazu: „Wenn die letzte Mauer von Buchwalde stürzt und der letzte Obstbaum fällt und ich weiter nichts sehe, als die alles vernichtende schwarze Kohlengrube, dann will ich noch einmal hinsehen, mein Haupt entblößen, und der sterbenden Bukojna zurufen: Božemje!“

Župa Dolna Łużyca a brunica – kak dalej?

Dnja 11. oktobra 2007 jo pšedsedarstwo župy Dolna Łużyca na swójom wobradowanju w Serbskem domje jadnogłosnje wobzamknuło, až župa Dolna Łużyca se pšizamknjo ludowej iniciatiwje, kótaraž co zadoraš wótworjenju nowych wuglowych jamow w Bramborskej.

Zakład za take rozsuženje jo było wopšašowanje we wšykných Domowinskich kupkach a towaristwach našeje župy. Naš pšistup jo wubužil wósebne pla našogo pšedsedarja Domowiny zažiwanje a wjelike wobmyslenje.

Bratš Nuk a někotare cłonki zwězkowego pšedsedarstwa zastupuja měnjenje, až take póstupowanje se měri pšešiwu wobzamknjenju w programje Domowiny a jo škódne za zjawnostnu brunicowu politiku w zjawności.

My smy teke žinsa měnjenja, až naš rozsud jo ten jadnučki móžny a gładajucy do pšichoda teke pšawy.

1. Župa Dolna Łużyca wóstan-

jo w kontinuiše. Južo dnja 11. septembra 2003 smy w župnem pšedsedarstwie w zwisku z tezami "Domowina a brunica – kak dalej?" samsku tematiku diskutowali. Tegdy jo se wobzamknuło, až musymy solidaritu pokazaš ze wšyknymi wobgrozonymi wjaskami, hownacej se wót wobrošijomy wót nětejšeje solidaritty mjazy Serbami a Nimcami.

Až Domowina akceptěrujo dalšne wót bagrowanje lužyskeje zemje a z tym wót bagrowanje jsow, smy wótpokazali. W zwězkowem pšedsedarstwie njejsu se teze wobzamknuli, ale rozdźelne pozicije župow a towaristwow na wědomje brali.

2. Našo wobželenje na brunicowej iniciatiwje ma teke z tym cyniš, až stojmy pó wójowanju wó Rogow dalej w fokusu nimskeje a serbskeje zjawności.

Gaby něnto tak cynili, až njeby nic cyniš měli z dalšnym wót bagrowanim wjaskow w Dolnej Łužicy, by to bejnje znižyło prestiž Domowiny.

Žo how wó pšipóznaše a wó wěrnosćiwošć. Gaž comy teke w pšichože w orchesterje pisanych towarisnostnych mócow akceptowane a pšipóznaše byš, pótom jo to jaden logiski kšac być. Wažne za nas jo, až žo ta brunicowowa iniciatiwa pšešiwu Bramborskemu kněžarstwu a nic pšešiwu koncernoju Vattenfall. Serby a Nimce bydle how gromaže a pólpšenje socialnych a narodnych wobstojećow jo zgromadna zagronitosc.

3. W programje Domowiny stoj, až "Domowina se zasajžuju za wuchowanje sedleńskego teritoriuma Serbow a pódpěrujo wójowanje ludnosći, kótaraž šerpi pó dewastěrowanim." Kak se definěrujo "sedleński teritorium Serbow"?

Wšyknje wěmy, až mamy w Sakskej pó Serbskej kazni drugu definiciju ako w Bramborskej a wósebne asimilacija jo na tom wina, až jo se sedleński rum bejnje pómjěšył. Tak dejmy pšinašych rozsudach pšecej měš

tu historisku wěrnosć we wócy-ma. Take wjaski kaž Kerkojce, Wótšowaš abo Grabkow, kenž deje se něnto wót bagrowaš, su jano 5 do 10 kilometrow wót něgajšneho Rogowa pšec.

4. W programje Domowiny stoj teke, až "Domowina spěchujo mjazsobne rozměše, pšipóznaše a cesčowanje mjazy serbskeju a nimskeju ludnosću."

Teke pšistup župy Dolna Łużyca k brunicowej iniciatiwje móžo se w tom pominanju wobkšušić.

5. Na co comy cakaš?

Na to, až ta lisčina k wót bagrowanju pšedwizonych jsow w pšichože se rozšyrijo a Hochoza, Janšojce a Móst górzejce stoje?

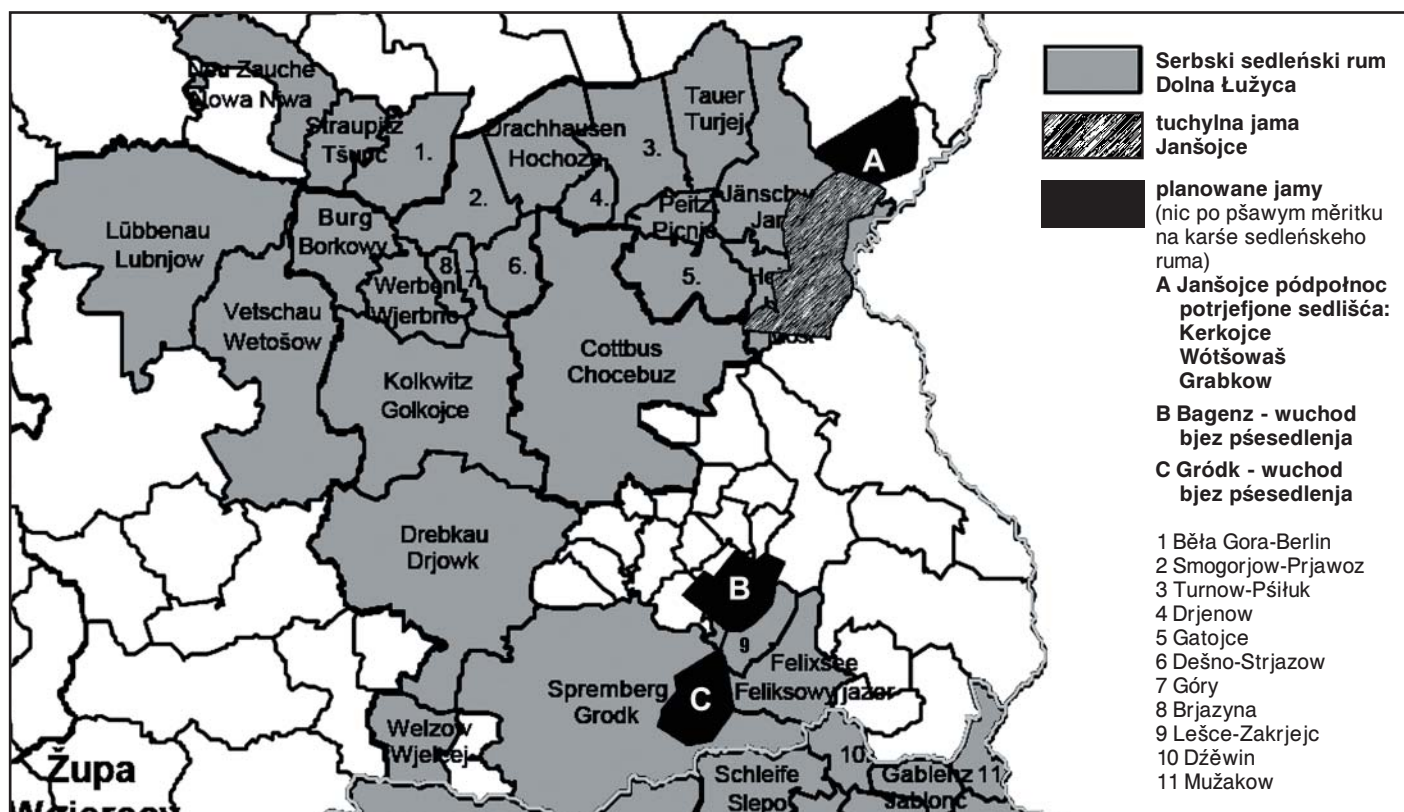
Gaž jo wót bagrowanje tak lukratiwne za Bramborsku a Vattenfall, njetrebamy pšewjele fantazije, se to pšedstajiš.

Čtož njejo pšešiwu dalšnym nastawajucym brunicowym jamam, ten jo za to!

Togodla njedajo žednu pšawu alternatiwu za naš politiski rozsud!

Harald Koncak

Pšedstawy nowym wuglowym jamam po 2025 w Dolnej Łužicy:

Čežišća džěławosće hač do lěta 2009 a nowe wustawki schwalene

Župa Běta Woda/Niska je sej na 13. hłownej a wólbnej zhromadźiznje dnja 16. nowembra we Wochozach nowe nadawki stajila. Jednohłósnje su so změny wustawkow a džěławy plan schwalili. Nimo bilingualneho kubljanja stej brunicowa problematika w srjedźišću skutkowanja. Za zdžerženje Serbstwa w Slepjanskim regionje njesmě so džělenje němskich wjesnjanjow a Serbow dopuścić. Tohodla dyrba so w župnym džěle rozdžělnje wuměnjnja a žadanja skupinow a zjednoćenstwow kaž tež wšelakich worštow ludnosće wobkedźbować. Zo by so jich wola zwěsćila, dojedna so hłowna zhromadźizna na naprašowanje potrjeheneje

ludnosće w primarnej kónčinje. Rezultat twori zakład za dalše jednanje a za stejšičo župy nastupajo brunicowy plan. Srědki, kotraž župa wužiwa, zasadžeja so za zachowanje a zesylenje serbskeje substancy. Z tym njekoncentruje so džěławosć jenož na Slepjanske wjeski.

Jako županka je so Inga Nowakowa jednohłósnje wopodstatniła a župne předsydstwo, kotraž ma 15 člonow, je so wotmóždžiło.

Klětu podpěruje župa serbske swjedenje na Slepjanskimaj šulomaj a zesylni kontakty do Pólskeje. W ramiku 35-lětneho wobstaća Slepjanskeho folklorneho ansambla organizuje so znowa zetkanje dudakow. Tež wjesny žnjenski

Dnja 16. nowembra wotmě so we Wochozach hłowna zhromadźizna župy Běta Woda/Niska. Foto: Martina Arlt

swjedenj w Brězowce dopokazuje žiwe serbske tradicije holandskich Serbow. Kak měta so wola Serbow w nowym wokrjesu wobkedźbować, je so do namjeta nowych wustawkow zapisało. Je to wola tuchwilnych zapóslancow wot

Slepoho hač do Žitawskich horinow. Kak so tuta potom po nowowólbach wobkedźbuje a přesadzi, na to maja nastajeni kandidaća we wólbnyh boju wotmótwić a na kóncu ma so to wot nich wužadać.

Manfred Hermaš

Při rozmołwje na zarjadowanju w Praze składnostnje 100. róničny załoženja SPL Vladimíra Zmeškalova, Jan Nuk a Jurij Luščanski jako zastupjerjej Domowiny a dr. Petr Kaleta, kotryž měješe cyłkowny nawod zarjadowanja na starosći. Foto: Leoš Šatava

100. jubilej Towarstwa přećelow Łužicy

Jubilejna 100. rónična załoženja Společnosti přátel Lužice (SPL), Towarstwa přećelow Łužicy, woswjeći so kónec tydženja 9./10. nowembra 2007 w historiskej žurli Narodneje knihownje w Praze. Předsyda Domowiny Jan Nuk wupraji w swojej lawdaciji džak a připóznaće předsydy SPL, ing. Hanušej Härtlej a wšitkim, wosebje tež młodym člonam, kotřiž na dobro serbskeho luda skutkuja. Zdobom zwurazni přeće, zo by so Serbski seminar bórže zaso stał z duchowno-kulturnym centrumom Serbow a zo by so Hórnikowa knihownja zaso do tutoho domu wróćila.

K zajimawym štyrjom předsydom słušachu rozmyslowanja prof. dr. Leoša Šatavy na temu „Lužice jako homeopatikum“. Referatam a

dwěmaj filmomaj w českej a serbskej rěči scěhowachu tež tajcy hosćo kaž senator Jaromír Jermáš a generalny konsul Tomáš Podivínský. Prof. dr. Jarmila Vrchatová-Patová a Vladimíra Zmeškalová, potomnicy wuznamneju předsydow SPL, diskutuje a rozmołwy wobohacištej. Najstarši člon prof. Jiří Mudra (86) wjedžeše wobdžělnikow swjatka na serbskich stopach po sławnym Vyšehradže.

Na zarjadowanju předstaji předsyda SPL ponowjeny wobraz serbskeho wučenca Jakuba Ticina (1656-1693), wobraz ze Serbskeho seminara. Składnostnje jubileja je předsydstwo tež wudało zajimawe barbne informaciske topjeno „Lužice a Lužiči Srbovej dnes“ a dvě póštowej karće. **Jurij Luščanski**

Wšake z kubljanja w Dolnej Łužicy

Ako se wójujo w Górnej Łužicy wo serbske šulstwo, tak teke my w Dolnej Łužicy se procujomy wo pólpšenje serbskich šulskich nastupnosćow.

Momentanje mamy pši tom tši głowne zaměry: Ten přědny jo zarědowanje fachoweje konference WITAJ. To jo se pominato na zmakanju WITAJ-ceptarkow a ceptarjow dnja 13. nowembra. Rěčny centrum WITAJ to wjelgin podpěrujo a pyta za móžnymi drogami.

To druge jo dalšne organizěrowanje našeje serbskeje kublańskeje seši. Dobrowolna organizacija pšez RCW Chóšebuz njejo wěcej móžna. Togodla jo se na slědnej Bramborskej Serbskej raže 20. nowembra w Pódstupimje toš ten problem tematizěrowať.

Dr. M. Norbergowa jo předsynjasta analizu žěłatosći seši a rownocasnje móžne nowe struktury. K tomu słuša głownoamtski koordinador, ako jo pširědowany Statnemu šulskemu amtoju. Wón by dejať to „horicotalne“ a „wertikalne“ serbske praktiske žěto a to zgromadne žěto z partnerjami organizěrowať. Gaž zwěsćijomy, až w Dolnej Łužicy se wobžěle ca. 1000 wuknikow na Serbskej

B-wucbje, ca. 600 wuknikow na obligatoriskej serbskej wucbje na Dolnoserbskem gymnaziumje, ca. 200 žiši na imersiskem programje WITAJ w žišownjach a ca. 200 žiši na WITAJ-wucbje w šuli – pón kuždy rozmějo, až taki koordinador jo trěbny. Powědamy w Dolnej Łužicy wó ca. 2000 wobžělnikach we serbskem kubljanju na 30 kubfanišćach ze serbskim póžělom.

Ten tšeši wažny dyk jo dalšne serbske profilěrowanje Dolnoserbskego gymnaziuma (DSG). Nowa wjednica kn. A. Hillowa se procujo wó to a my comy jej našu poľnu podpěru pšilubiš. Nejgłownejše nadawki su w tom zwisku zaběženje regularneje bilingualneje wucby, dalejwježenje projekta cełodnjowskeje šule, pšestaše personalneho karusela a z tym lěpše natožowanje serbskeje rěcy w šuli. Za pšewježenje bilingualneje wucby na DSG jo se w zgromadnem žěle mjazy ABCjom, RCWjom a gymnaziumom wužěłata koncepcija, ako by mógať bys realistiski zakład za dobru bilingualnu wucbu. Ceptarje, ako to nastupa, se něnto z njeju zaběraju a dostanu pomoc pši nažělanju notnego materiala.

Dr. Madlena Norbergowa

Nazhonjenja praktikantki

Chceš-li dohlad do powołanskeho žiwjenja dóstać abo na wšelakich polach nazhonjenja zběrać, je najlěpje, hdyž pytaš sej w zarjadnišćach, towarstwach abo zawodach praktiku-mowe městno.

Zakónčiwši w lěću šulu z maturu na Serbskim gymnaziju Budyšin podach so na puć, zo bych sej praktikumowe městno namakała. Tola to njeje džensa scyła tak lochko. Čim wjetše bě potom moje wjeselo, jako dóstač tute městno při Domowinje, Zwjazku Łužiskich Serbow z.t. w Budyšinje.

Wot septembra džělam nětko pola nowinskeje rěčnicy Domowiny, knjeni Borbory Felberoweje. Džěto je jara mnohostronske. Wosebje zajimuju so za zjawnostne a nowinske džěto. Sym tež hižo přez tři lěta z aktiwnym čłonom młodźinskeje redakcije Serbskich Nowin. Wjele tam zdobytych nazhonjenow móžu na swojim džělowym městnje nałožować a dalše k tomu zdobyć. K mojim wšědnym nawukam słuša zhotowjenje nowinskeho špihela, zestajenje terminow za aktualny měsac, pisanje nowinskich informacijow za němske a serbske redakcije a přetožowanje nowinskich přinoškow. Nic naposledk zhonju wjele wo džěle Domowiny, jeje nadawkach a zwiskach do tu- a wukraja. Z tym rozšěrítej so tež runočasnje moja powšitkowna wěda a mój wosobinski horicont. Njezańdže ani dzeń, na kotrymž ničo noweho njepřiwuknu. To pohonja mje wšědnje znowa do džěla. Jara lubitej so mi tohorunja wotewrjenosć a pomocliwosć koleginow a kolegow, kotřiž mje w mojim džěle podpěruja a mi wědu posrědkuja. Za to a scyła za składosć, tu mój štyriměsačny praktikum absolwować směć, sym zamołwitym jara džakowna.

Judith Wjenkec

Wot 11. do 14. oktobra wotmě so w Gradzišću (Burgenlandže) pola Chorwatow XI. FUEN-seminar na temu „Přiswojenje mačersćiny a dwurěčne kubłanje”. Serbow zastupowašaj nawoda Rěčneho centruma WITAJ Rafael Wowčer a referent Domowiny Marko Kowar.

Foto: Marja Pěčycyna

Konferenca w Flensburgu

Na 51. FUEN-kongresu 2006 w Budyšinje schwalichu wobdźělnicy foruma chartu, w kotrejž je 13 zakładnych prawow europskich awtochtonych narodnych mjeńšinow zapisanych. Jako přenje je so na lětušim 52. FUEN-kongresu w Tallinnje prawo na kubłanje do srjedzišća stajilo. K tomu zwotachu dnja 31.08.2007 do Flensburga přerjnu regionalnu konferencu. Na njej wobdźělichu so zastupjerjo Frizow a danskeje mjeńšiny kaž tež němskeje mjeńšiny w Danskej a tež Serbja. Spočatnje porěča Ute Erdsiek-Rave, ministerka za kubłanje Schleswigsko-Holsteinskeje. Wona mjenowaše cytkownu ličbu 5.700 šulerjow, kotřiž w 49 danskich šulach, kiž maja status narunanskich šulow, su pak prawidłowne šule, danske wuknu. Frizišćina so wšudže tam poskičuje, hdžež sej starši to přeja. Knježi princip swobodneje wole. W towaršnostnym žiwjenju zhladuju na dobre a wzajomne skutkowanje němskeje wjetšiny z danskej a friziskej mjeńšinu. „Spokojuosć ludnosće danskeje a friziskeje mjeńšiny je špihel wobchada towaršnosće wjetšiny ze swojimi mjeńšinami”, praji ministerka. Młoda Serbowka Judith Wałdźić referowaše k zasadam přesadženja prawa na kubłanje pola wšitkich narod-

nych mjeńšinow a ludowych skupinow Europy. Při tym skedźbni na zasadne zaměry kubłanja a na kubłanje přez cyłe žiwjenje, wopodstatni kubłanje z hladanišća mjeńšinoweho škita jako čłowjeske prawo a předstaji tak mjenowany 4A-šema k přeprowowanju prawa na kubłanje.

Zastupjer Flensburgskeje university porěča k wužadanjam kubłanja w 21. lětotku a zastupjer danskeje mjeńšiny přirunowaše mjeńšinowy system w Danskej z tym w Němskej. Přizamkny so podijowa diskusija. K situaciji Serbow porěča předsyda Domowiny Jan Nuk. Zajimawa diskusija wunjese scěhowacy rezimej:

- Mjeńšinowe šulstwo je najwuspěšniše, je-li w swójskich rukach.
- Sobu-a samopostajowanje je wažny element wuspěšneho přesadženja prawa na kubłanje mjeńšiny.
- Serbja a Frizojo staja so zamołwitosći za swoje šulstwo. Při tym je wažne, zo so potrjecheni starši zapřijsa a zo so rozsudy zhmoadnje tworja, njesu a přesadza.
- Za přesadjenje wunošneho mjeńšinoweho šulstwa su trěbne kruće zapoložene rami-ki a wotpowědne hospodarske podkłaženje ze stron stata.

Rafael Wowčer

Na wopyće w Burgenlandže

Wot 6. hač do 9. septembra přebywaše rejowanska skupina Čisk w gmejnje Großhöflein w Awstriskej.

Ze swojimi wjace hač 1.800 wobydlerjemi leži tuta gmejna w Burgenlandže njedaloko krajnjeje stolicy Eisenstadta. Je wobdata wot winowych horow a polow z kirbsami wosebiteho razu, kiž wužiwa so za produkciju kirbsoweho wolija. Gmejna słušeše kaž cyty Burgenland hač do lěta 1921 k Mađarskej a mjenowaše so tehdy Nagyhöflány.

Přez internet bě sej tamniša rejowanska skupina Čiskowskich rejowarjow jako hosći lětušeho žnjoweho džakneho swjedženja wuzwolila.

Dokelž maja mnozy wobydlerjo Burgenlanda chorwatske korjenje, mějachu woni wulki zajim na serbskej skupinje. Čiskowčeno jich wočakowanja z brawuru spjelnichu. Wjesele rejowanja a zhmoadnosće wobě skupinje wjazaše.

Wječory běchu napjelnjene ze spěwami a rejemi, z rozmołwami wo bikulturnej Łužicy, jeje serbskich rěčnych wosebitosćach, wo hajenju tradicijow a wšědnym žiwjenju kaž tež z nawuknjenjom nowych rejoy. Wězo tež młode wino njepobrachowaše.

Rejowanska skupina Čisk je na wuběrne wašnje zamohła, serbsku ludowu hudźbu w kołoteptanju a druhich rejnych hrach předstajić, Wojerowsku narodnu drastu we wjacorych wariantach korektnje prezentować a z tym swědk hajenja serbskeje kultury być. Wulki wuspěch kulturneho zetkanja w Burgenlandže bazuje tež hłownje na dobrej organizaciji přez wjednicu a moderatorku knjeni Gabrielu Linakowu a choreografku knjeni Helgu Hanschowu. Wšěm sobuskutkowacym wutrobnjy džak.

Brigita Šramina

Impresum: Naša Domowina - Informacije třěšneho zwjazka • Informacije kšywowego zwězka • Informationen des Dachverbandes

Tu wozjewjene wosobinske mjenjenja njekryja so w kóždym padže z mjenjenjom wudawačela. Redakciski kónc: 05. 12. 2007

Wudawačel/Herausgeber:

Zarjad Domowiny • Zarěd Domowiny • Geschäftsstelle der Domowina
Póstowe naměsto/Postplatz 2 • 02625 Budyšin/Bautzen • www.domowina.de

Redakcija/Redaktion:

Borbora Felberowa, Marko Kowar, sobudžěto: Judith Wjenkec
tel. 03591-550 202 • faks: 03591-42408 • e-mail: felber-pr-domowina@sorben.com

Lektoraj/Lektoren:

Wórša Šołćina, Kito Ela

Zhotowjenje/Herstellung:

Claudia Knoblochec • Čiść/Druck: Serbska čišćernja/Lausitzer Druck- und Verlagshaus GmbH Budyšin/Bautzen